Ne Mitrovice u debatua per vizlonin ekonomik te Kosoves: 'Ku gjendeml dhe ne ;' drejtim po shkojmS'

Kryeministri Rexhepi: Duhet qarte-suar vizioni ekonomik i Kosoves

Kosova sot e gjen veten ne nje situate shume delikate dhe jo te favorshme, qe e veshtireso n zhvil-limin e saj ekonomik, nderkohe qe eshte bere vonese e madhe per qartesimin e vizionit ekonomik te Kosoves, ka deklaruar Bajram Rexhepi dje, ne hapjen e seminarit 'Vizioni ekonomik per Kosoven: ku gjendemi dhe ne sfare drejtimi po shkojme", qe u mba jt dje ne qytetin e Mitrovices. Seminar! ka bashkuar zyrtare te larte dhe hartuesit e politikave nga institucionet vendese, te shoqerise civile kosovare, perfaqesues te larte te UNMIK-ut si dhe donatore

YlllKatosM

Kosova sot e gjen veten ne nje" situate shume delikate dhe Jo 18 favor-shme, qg e veshtireson zhvillimin e saj ekonomik, nderkohe qg eshtä here vonese e madhe per qartesimin e vizionit ekonomik te Kosoves, ka deklaruar dje kryeministri i Kosoves, Bajram Rexhepi, ne hapjen e seminar-it "Vizioni ekonomik per Kosoven: ku gjendemi dhe n6 p' drejtim po shko-jme", qe u mbajt dje ne qytetin e Mitrovices.

Seminar! ka bashkuar zyrtare IS larte dhe hartuesit e politikave nga institucionet vendese, shoqerise civile kosovare, perfaqesues te larte te UNMIK-ut si dhe donatore, me qellim qe te ndertohet nje konsensus per sfi-dat e zhvülimit te Kosoves, si dhe per te diskutuar zgjidhjet e mundshme dhe prioritetet e politikave.

Kosova nuk mund te zhvillohet pa ndihme nga jashte

Kryerainistri Rexhepi ne fjalen e ti j theksoi se Kosova sot gjendet ne nje situate jo te mire qe reQektohet edhe ne zhvillimin ekonomik. Eshte fakt i njohur se ne kemi nevoja per te bere investime ng permiresimin e infra - struktures dhe pjeseve tjera te sek - torit publik, si dhe ne krijimin e kushteve optimale per rritjen dhe zhv Ulimin e sektorit privat", tha kreu i Qeverise. Sipas tu, Kosova gjithnjg e me shume po ndjen mungese te kapi - talit te duhur financiar per flnancimin e projekteve nga me te ndryshmet, duke marre parasysh renien drastik e te donacioneve, mungesen e nje tregu te zhviiluar financiar, privimin nga marrja e kre - dive nga jashte e barriera te tjera. "Kosova nuk mund te zhvillohet pa ndihme nga jashte", theksoi Rexhepi, per te shtuar se Bashkimi Evropian, me ndihmen e dhene anet areve te rinj ka deshmuar rendesine dhe nevojen e nje ndihme t8 tille, qe ne rastin e Kosoves eshte edhe me e nevojshme, kur kemi parasysh nivelin e gjithm - barshem te zhvülimit. Infrastruk - turen e varter, shkaterrimet nga lufta dhe dekadat e tera te eksplo atimit te vrazhde. Kosova ka nevoje per grante qg nuk e rendojne buxhetin e saj, por kjo nuk mjafton per te gjeneruar pros - peritet ekonomik dhe stabilitet poli - tik, nese se parri nuk qartgsojtoe se si, ku dhe kur do te behet perdorimi kon - struktiv i ketyre mjeteve. Kjo behet ve-tem nga nje strategji e zhvillimit apo plan kombetar i zhvillimit, q6 do te qartesonte se ku duhet t'i orientojme kapacitetet tona vendimmarrese per te permiresuar kushtet per zhvillim.

Andreas Witkowsky zevendes i krye - suesit te Shtylles se Katert te UNMIK-ut, tha se takime te tilla per te diskutuar dhe dhene sugjerime ng lidhje me vizionin ekonomik per Kosoven jane mbajtur edhe kohe ma pare, kurseper te vleresuar qindra komente e propozime te dhena nga insütucione te ndryshme n e ldhje me kete peshtje, Witkowsky tha se kane angazhuar edhe ekspertg te hnaj, si Gerald Knaus nga ESI -ja. Krij inline viz ionitpgrKosovgnaiecile - soi si nje nisme te nje procesi te ri, kurse shtoi se projekti do t'i sherbeje Qeverisg dhe Ministrise se Ekono mise dhe Fihancave par te mbeshtetur punen e tyre ne te. Duke folur per punen e berg deri me tani, zyrtari nga Shtylla e Katert tha se eshte bere perparim i thek - suar, por megjithate Kosoven e pret nje rruge e gjate perpara.

Ministri i Ekonomise dhe Finan - cave, All Sadriu, nderkaq strategjme e zhvülimit ekonomik e quajtl Ttbrnize afatmesme zhvilHmore'. Kjo per faktin se, sic tha ministri Sadriu, per te hartu -ar nje strategji zhvillimore mungojne ne radhe te pare te dhenat mbi llogarite kombetare. "Vetem per mes procesit te privatizimit mund te kete nj6 zhvillim ekonomik ne kohen e transicionit, ne menyre qe te ecet drejt ekonomise se tregut", tha me pas Ali Sadriu.

Ministri me pas shprehu kritika ndaj Kryeministrise dhe UNMIK ut, per mosfutjen e ESPIG -ut ne kuader te ministrise qe ai drejton. "ESPIG -u duhet te orientohet drejt, duhet te futet ne kuader te Ministrise se Ekonomise dhe Financave, sic eshte ne shume vende, e jo sic eshte tani ne kuader te Kryeministrise", tha Sadriu, per t§ shtuar se perpjekjet pe r te vendosur kete grup diku tjeter mund te kene rendesi ne afat te shkurter, por pasojat mund to jenö ne afat te gjate.

Nj6 elaborim per te arriturat e gjer - tanishme e ka bere keshultari neMEF Mixhaid Reel, i cili mes tjerash tha se ne afatin me te shkurt er eshte e pash - mangshme qe sektori publik to mbaje si edhe tash, shumicen e pergjegjesive per t'u dh§ne krah aktiviteteve ekonomike. "Nuk mund tg pritet qe Kosova te kete K hyra ne buxhet me shutne krahasuar me planifikimet e bera", tha ai, p6r te permend ur me pas si argument pozitiv.sicpohoiai.faktin se deri me tani keta dy faktore kane shkuar pararelisht, qe ai tha se eshte tregues pozitiv ihartuesve \& buxhetit. Reci tha se ne nje to ardhme afatmesme (deri 2009), ekonomia e Kosoves Ssht ne gjendje t8 qendrojS me nje norme rritjeje te Bruto Produktit tg Vendit (BPV) prej 4 per qind, qe eshte ne perputhje me projek - sionet e FMN-se dhe Bankes Boterore, kurse rritja vjetore mesatare e t§ hyrave to pergjithshme gjate period - hes 200*2009, sipas tij, eshte pro jektua te jete 2,8 per qind. Megjithate, ai tha se nuk pritet qe sektori privat te zhvil-lohet aq shpejt deri ne vitin 2009.

Mungesa e te dhenave ele-mentare veshtireson cfaredo planifikl ne ekonomi

Gerald Knaus, nga ESI-ja tha se ng baze te komenteve, rekomandimeve e punimeve tg dhena deri me tani nga institucionet qeveritare ejoqeveritare *K* Kosoves, ekzistojne zbrazitira te theksuara, qe duhen mbushur per te krijuar vizone zhvillimore. Ai per-mendi mungesen e te dhenave se cfart ka ndodhur e po ndodh ne ndermar-rjet shoqerore, pastaj ndermarrjet publike, si PTK-ne, KEK-un etj. "Qev-eria duhet tg kete te dhena per te dheng nje pasqyre te qarte per keto ndermar-rje", terhoqi verejtjen Knaus, per tg shtuar se edhe te dhena tjera bazike mungojne, e to cilat krijojne vgshtiresi per te bert cfaredo planiflkimi.

Gerald Knaus permendi faktin e fil-limit te integrimit te shteteve te rajo-nit ne BE, kurse tha se BE -ja do t'i ndihmoje keto shtete ne kete proces te rBndesishgm. Kosova duhet te kete parasysh kete fakt, per shkak edhe se investitoret e jashtem me shume pre-ferojng vendet qe megjithate kane bere hapat e pare kah dera e madhe e BE-se.

Duke bere krahasime mes Kosoves dhe shteteve te rajonit, ku ai ka punuar, Knaus tha se Bosnja ka pasur nje rritje te vleresuar ekonomike, kurse kur eshte fjala per Shqiperine, ai tha se rritja e viteve te fundit ng kete shtet eshte impresionuese, me rreth 78 per qind. Megjithe kete fakt, dhe Eak-tin tjeter se jane shtete tg pranuara nderkombetarisht, vendet si Shqiperia, pastaj Bosnja, Maqedonia etj, ballafaqohen me probleme te m§dha, qe eshte tregues tjeter pSr Kosoven. "Rritja e BPV-se ne Kosove nuk jep shprese, aktiviteti ne shu-micen e sektoreve ka stagnuar, sikur qe ka stagnime edhe ne punesim, pasta j mungesa e vazhdueshme e mjmes etj", pohoi Gerald Knaus. Me 2 mijg dollar bruto te arrdhura, Kosova eshte vend vgrtetg i varfer, kurse ajo duhet te jete e hapur dhe ta garojgme vendet e tjera tg rajonit e me gjerg, si Kroacia, Sllovenia, Shqiperia, Maqedonia etj. Ai tha se problem ndgr mg tg medhate eshtg pungsimi i pjesgs rurale, kn eshte e koncentruar pjesa m§ e madhe e popullsise se Kosoves. "Kosova duhet tg ndryshoje ekonom-ine e saj. Shtetet e tjera te rajonit po e bejnekete.dhekjokryondiferenceme ekonoming e Kosoves", tha ai. Knaus me pas, duke pgrmendur faktin se secfli vend ka pervojat e veta origji-nale, sugjeroi qg te merren edhe per-vojat e shteteve flera per hartimin e strategjisä zhvillimore ekonomike.

Seminar! u organizua nga ESPIG-Grupi per Strategji Ekonomike dhe Identiflkim IS Projekteve, i cili eshtg formuar se bashku me Zyrgn e Kryeministrise dhe Shtyllen e Katert te UNMIK-ut, kurse gshte perkrahur nga Iniciativa per Stabilitet ne Evrope (ESI) dhe nga Departamenti per ZhvillimNdgrkombetar(DFID). •